

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Tos/24/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8315010530
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Sninský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8315010530.3

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Sninského a sudcov JUDr. Moniky Halkociovej a Mgr. Iva Maruščáka na neverejnom zasadnutí konanom 11.11.2021 v trestnej veci odsúdeného O. O. pre prečin porušenia predpisov o štátnych technických opatreniach na označovanie tovaru podľa § 279 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona /ďalej len Tr. zák./, v konaní o návrhu okresného prokurátora na zhabanie veci, o sťažnosti odsúdeného O. O. a o sťažnosti zúčastnenej osoby G. G. proti uzneseniu Okresného súdu Humenné sp. zn. 3Nt/9/2015 zo dňa 17.08.2021 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods.1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného O. O. a sťažnosť zúčastnenej osoby G. G. **z a m i e t a .**

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Humenné podľa § 83 ods. 1 písm. g) Tr. zák. zhabal zaistené veci, a to: - osobné motorové vozidlo Volvo XC 60, evidenčné číslo G.-XXXCV, č. karosérie J., č. technického preukazu D., - osvedčenie o evidencii D. XXXXXX časť II. a - osvedčenie o evidencii K. časť I s tým, že podľa § 83 ods. 2 Tr. zák. vlastníkom zhabaných vecí sa stáva štát. Zároveň podľa § 98 ods. 2 Trestného poriadku /ďalej len Tr. por./ za použitia § 97 ods. 1 Tr. por. návrh zúčastnenej osoby G. G., nar. XX.XX.XXXX, o vrátenie vecí, a to osobného motorového vozidla Volvo XC 60, evidenčné číslo G.-XXXCV, č. karosérie J., č. technického preukazu D., osvedčenia o evidencii D. XXXXXX časť II. a osvedčenia o evidencii K. časť I., zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal včas, v zákonnej lehote prostredníctvom svojho obhajcu, odsúdený písomnú sťažnosť, z ktorej vyplynul jeho názor, že výrok o zhabaní zaistených vecí a o zamietnutí návrhu zúčastnenej osoby o vrátenie vecí je nesprávny a že je daný zrejmy rozpor výroku s odôvodnením. Podľa sťažovateľa sa súd náležite nevysporiadal s viacerými dôležitými skutočnosťami, zhabanie vecí podľa ustanovenia § 83 ods. 1 písm. g) Tr. zák. nebolo dôvodné, dôvod na zhabanie vecí neexistuje, lebo vlastníkom motorového vozidla je G. G., ktorý je uvedený v osvedčení motorového vozidla, táto osoba kúpila predmetné vozidlo legálne, k spáchaniu trestného činu došlo bez vedomia vlastníka motorového vozidla, pričom bolo podľa sťažovateľa zrejmé, že zhabanie motorového vozidla si v danom prípade nevyžaduje ani bezpečnosť ľudí, ani ochrana majetku, ani tu nie je iný obdobný všeobecný záujem. Podľa názoru sťažovateľa, B. G. stanovená všeobecná hodnota predmetného vozidla vo výške 12.307,- eur s DPH, bola v zjavnom nepomere k miere závažnosti prečinu, ktorý bol spáchaný a samotné zhabanie vozidla v tejto hodnote jednoznačne negatívne zasahovalo rodinu obžalovaného, ktorý by regresne musel vlastníkovi vozidla zaplatiť takúto hodnotu a manželku obžalovaného a ich dieťa by takéto zhabanie určite zasiahlo. Sťažovateľ považoval napadnuté uznesenie za arbitrárne, keďže podľa jeho názoru, okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia jasne nevyhodnotil pomer hodnoty motorového vozidla k závažnosti prečinu, aby bolo zrejmé, o aký nepomer ide a vôbec sa nevysporiadal s tou skutočnosťou, že zhabanie vecí je ochranným opatrením, pričom v zmysle ustanovenia § 35 ods. 2, ochranné opatrenie možno uložiť, avšak musí sa dbať na to, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na rodinu a blízke osoby, teda, aby tým trpeli blízke osoby čo najmenej. Konštatovanie okresného súdu, že

sa jedná o vozidlo, ktoré má vytvorený špeciálny priestor na pašovanie cigariet, prípadne aj iného tovaru, ktorý nie je na prvý pohľad rozpoznateľný, považoval sťažovateľ za nepravdivé, lebo tu videl rozpor s odborným vyjadrením B. C. G., že vozidlo je spôsobilé jazdy na pozemných komunikáciách, pretože sa uvedeným zásahom nenarušili technické, ani bezpečnostné vlastnosti vozidla, pričom dodal, že predmetný úkryt nebol síce zistiteľný bežnou obhliadkou, avšak bol urobený nekompetentne a neodborne a bol pri odkrytí spodnej časti kufru viditeľný a zo spodnej časti boli taktiež viditeľné zvary a skrutky. Potom, podľa sťažovateľa, okresný súd nemohol konštatovať, že predmetné vozidlo malo vytvorený špeciálny priestor na pašovanie cigariet, prípadne iného tovaru. Sťažovateľ namietal aj dôvodnosť tej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia, v ktorej okresný súd uviedol, že pri rozhodovaní vzal do úvahy tú skutočnosť, že predmetné vozidlo vstúpilo od roku 2014 do 03.03.2015 z Ukrajiny na územie Slovenskej republiky celkom 68-krát, a to prevažne v nočných a skorých ranných hodinách. Záverom odsúdený poukazoval na to, že podľa jeho názoru, v danom prípade jednoznačne došlo k dovŕšeniu nápravy páchatel'a, nakoľko predmetné súdne konanie už trvá 6 rokov, pričom odsúdený neraz oľutoval čo spôsobil, bol mu za to právoplatne uložený trest a nepredstavuje pre spoločnosť akúsi hrozbu. V podstate na základe uvedeného odsúdený navrhol, aby nadriadený súd napadnuté uznesenie zrušil a vrátil vec Okresnému súdu Humenné, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Proti tomuto uzneseniu včas podala zúčastnená osoba G. G. sťažnosť, ktorú písomne prostredníctvom svojho splnomocnenca odôvodnil tým, že odsúdený O. O. nikdy nebol vlastníkom alebo prevádzkovateľom zadržaného motorového vozidla, toto užíval len na základe ústnej dohody s vlastníkom G. G. a pokiaľ odsúdený predložil v trestnom konaní plné moci na užívanie motorového vozidla, resp. iné listiny, tieto nie sú pravé, pretože ich vlastníkom motorového vozidla nikdy nepodpísal. Dôvod zhabania veci potom nebol naplnený, pretože odsúdený prekročil oprávnenia, ktoré mu dal vlastníkom, pričom zhabanie motorového vozidla si v posudzovanom prípade nevyžaduje ani bezpečnosť ľudí, ani ochrana majetku a nie je tu ani iný všeobecný alebo verejný záujem. Zúčastnená osoba ďalej poukazovala na to, že VIN zhabaného motorového vozidla sa nachádza v databáze hraničnej a cudzineckej polície odo dňa spáchania trestného činu, t. j. od roku 2015, a teda podľa názoru tohto sťažovateľa, týmto motorovým vozidlom nie je možnosť páchať akýkoľvek trestný čin majetkového charakteru, vrátane prevozu tovaru, preto zhabanie tohto motorového vozidla nevyžaduje ochrana záujmov SR ani ES, pričom vykladať legálny pojem „iný obdobný verejný záujem“ na účely ustanovenia § 83 ods. 1 písm. e) Tr. zák. nie je možné izolovane od nasledovných ustanovení Ústavy SR, keď podľa článku 20 ods. 1 prvej vety Ústavy SR, každý má právo vlastniť majetok a právnym následkom aplikácie inštitútu zhabania veci je pozbavenie vlastníctva, ktorým je postihnutá osoba, na ktorú sa vzťahuje ústavne zakotvená zásada prezumpcie neviny a ktorá má súčasne ústavne zaručené právo vlastniť majetok. V podstate na základe uvedeného zúčastnená osoba navrhla, aby nadriadený súd napadnuté uznesenie zrušil a vrátil predmetné vozidlo, vrátane č. technického preukazu D., osvedčenie o evidencii D. XXXXXX časť II a osvedčenie o evidencii K. časť I. vlastníkovi.

Na základe podaných sťažností preskúmal krajský súd, v zmysle ustanovenia §192 ods. 1 Tr. por., správnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovatelia podali svoje sťažnosti, ako aj správnosť postupu konania, ktoré napadnutým výrokom uznesenia predchádzalo a zistil nasledovné.

Podľa § 35 ods. 5 Tr. zák., pri ukladaní ochranných opatrení sa súd neriadi zásadou úmernosti k spáchanému činu, ale potrebou ochrany spoločnosti, pričom prihliada aj na potrebu liečenia, výchovy alebo dovŕšenia nápravy páchatel'a alebo inej osoby. Súd pri ukladaní ochranného opatrenia prihliadne aj na to, že páchatel' trestného činu alebo iná osoba získala trestným činom majetkový prospech; ak tomu nebránia majetkové alebo osobné pomery páchatel'a alebo inej osoby, uloží jej s prihliadnutím na výšku tohto majetkového prospechu niektoré ochranné opatrenie, ktorým ju postihne na majetku.

V tomto ustanovení sú teda upravené základné zásady ukladania ochranných opatrení, pričom sa kladie dôraz na potrebu ochrany spoločnosti. Aj v prípade ukladania ochranných opatrení tak, ako pri treste, sa uplatňuje zásada, aby uložené ochranné opatrenie postihlo páchatel'a iba tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv tejto sankcie na jeho rodinu a blízke osoby.

Podľa § 83 ods. 1 písm. g) Tr. por., ak nebol uložený trest prepadnutia veci uvedenej v § 60 ods. 1, súd uloží zhabanie veci, ak to vyžaduje bezpečnosť ľudí alebo majetku, prípadne iný obdobný verejný záujem.

V tomto ustanovení je teda upravená možnosť postupovať v prípade, ak nebol uložený trest prepadnutia veci, ktorý možno uložiť podľa § 60 ods. 1 Tr. zák. jedine vlastníkovi, a teda je upravený postup, kedy, pokiaľ to vyžaduje bezpečnosť ľudí alebo majetku, prípadne iný obdobný verejný záujem, možno zhabaním veci postihnúť aj vec, ktorá dokázateľne patrí osobe odlišnej od páchatel'a /v danom prípade odsúdeného O. O./, resp. u ktorej aj po dokazovaní pretrvali pochybnosti či patrí páchatel'ovi /ktoré pochybnosti je nutné za takého stavu hodnotiť v zmysle zásady „v pochybnostiach v prospech obvineného“/. Zhabaním veci sa teda postihuje vec ako taká, na rozdiel od trestu, u ktorého sa trestom postihuje obvinený.

Vo výroku uznesenia pléna Ústavného súdu SR č. 11 z roku 1995 (PL. ÚS 11/95) sa uvádza: „Pojem verejného záujmu je právne vymedziteľný len vo vzťahu ku konkrétnemu základnému právu alebo slobode. Ak účel zamýšľaný obmedzením práva vlastníť majetok nie je možné dosiahnuť prostriedkami, ktoré zasahujú miernejšie do ústavou chráneného vlastníckeho práva, a ak verejný záujem je nadradený a objektivizovaný voči záujmu vlastníka, podmienku verejného záujmu možno považovať za splnenú“. Bezpečnosť ľudí alebo majetku, prípadne iný obdobný verejný záujem v zmysle § 83 ods. 1 písm. g) Tr. zák. vyžaduje zhabanie takých vecí, ktoré sú týmto záujmom samé osebe nebezpečné tak, že táto nebezpečnosť vychádza priamo z ich vlastností. Môže taktiež ísť o veci určené na bežné používanie, pokiaľ však boli zvlášť prispôbosené na páchanie určitej trestnej činnosti tak, aby ju významne uľahčovali. Takou vecou je napr. automobil, ktorý má vybudovaný zvláštny úkryt pre nelegálne prevážanie osôb či vecí cez hranice.

Odôvodnenie napadnutého uznesenia spĺňa zákonné požiadavky vyslovené v ustanovení § 176 ods. 2 Tr. por., podľa ktorého, v odôvodnení uznesenia treba, ak to prichádza podľa povahy veci do úvahy, uviesť najmä skutočnosti, ktoré sa považujú za dokázané, dôkazy, o ktoré sa skutkové zistenia opierajú, úvahy, ktorými sa rozhodujúci orgán spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, ako aj právne úvahy, na ktorých základe podľa príslušných ustanovení zákona posudzoval dokázané skutočnosti.

V danom prípade išlo o rozhodovanie o návrhu prokurátora na zhabanie veci, a to osobného motorového vozidla Volvo XC 60, evidenčné číslo G.-XXXCV, č. karosérie J. /ďalej len predmetné vozidlo/ a dokladov potrebných na vedenie tohto predmetného vozidla, a to technického preukazu č. D., osvedčenie o evidencii D. XXXXXX časť II. a osvedčenia o evidencii K. časť I. Okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia stručne, ale výstižne označil dôkazy, ktoré boli vykonané a skutočnosti z nich plynúce, ktorých hodnotenie vyústilo do právnych úvah nevyhnutných pre prijatie napadnutých výrokov, pričom je zjavné, že samostatne a nezávisle postupoval v zákonom súlade s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Tos/10/2017 zo dňa 20.06.2017, ako aj s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8Tos/26/2020 zo dňa 15.12.2020, odstránil nedostatky predchádzajúceho konania a dospel k správny skutkovým i právny záverom, keď oprel svoje rozhodnutie o zistenie, že vykonaným dokazovaním bolo jednoznačne preukázané, že predmetné osobné motorové vozidlo bolo použité na spáchanie trestného činu, a to prečinu porušenia predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru podľa § 279 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák., že sa jedná o vozidlo, ktoré má vytvorený špeciálny priestor na pašovanie cigariet, prípadne aj iného tovaru, ktorý nie je na prvý pohľad rozpoznateľný a že odsúdený O. O. potvrdil, že o tomto úkryte vedel, pričom predmetné vozidlo vstúpilo od roku 2014 do 03.03.2015 z Ukrajiny na územie Slovenskej republiky celkom 68-krát, a to prevažne v nočných a skorých ranných hodinách, čo vyplynulo zo štatistiky prestupu daného vozidla a že toto vozidlo najprv používal G. G., následne odsúdený O. O. a používali ho aj spolu.

Ustanovenie § 279 Tr. zák. umožňuje postihnúť nakladanie s kontrolnými známkami, kontrolnými páskami, prípadne s inými kontrolnými technickými opatreniami na označenie tovaru na daňové alebo iné účely v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom.

V predmetnej veci bol porušený verejný záujem na kontrole pohybu tovaru, ktorý podlieha spotrebným daniam, a záujem štátu na príjme zo spotrebných daní. Vytvorený skrytý priestor v predmetnom vozidle pritom poskytuje praktickú možnosť na prevoz aj priamo nebezpečných vecí, ako sú zbrane, drogy a podobne, a teda poskytuje možnosť porušovať či ohrozovať aj verejný záujem na ochrane zdravia, života, majetku, na potieraní vytvárania podmienok na realizáciu následných trestných konaní spočívajúcich v neoprávnenom nakladaní s nelegálne prepravovanými vecami.

Z vykonaného dokazovania pritom jednoznačne vyplynulo, že upravené predmetné vozidlo bolo zásadne významné pre naplnenie znakov trestného činu, pretože technicky bolo vybavené umelo vytvoreným skrytým priestor na prevážanie predmetov neoprávnené prepravovaných a tento priestor bol v predmetnej trestnej veci aj na taký účel použitý. Predmetné doklady k vozidlu potom predstavujú formálnu podmienku, ktorú by užívateľ predmetného vozidla musel spĺňať pre jeho vedenie vo vzťahu

k bezpečnostným zložkám príslušného štátu tak, aby vozidlo mohol užívať nerušene, a teda aby mohol užívať aj dotknutý skrytý priestor predmetného vozidla na ohrozovanie či porušovanie verejného záujmu, ako sa to stalo v predmetnom prípade. Pokiaľ sťažovatelia bagatelizovali možnosti pohybu predmetného vozidla s tým, že predsa by sa nachádzalo v evidencii polície a mohlo by byť kontrolované aj vo vzťahu k vytvorenému skrytému priestoru, nemožno to považovať za argument na vydanie veci, lebo takú kontrolu nie je technicky možné vykonávať permanentne, teda počas celej doby prípadného pohybu predmetného vozidla v cestnej premávke vnútroštátnej či medzinárodnej. Takou evidenciou by teda nebolo eliminované zneužitie predmetného vozidla na opätovné závažné ohrozenie či porušovanie verejného záujmu.

Podľa § 83 ods. 3 Tr. zák., ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak a) poškodenému vznikol z činu nárok na náhradu škody, ktorého uspokojenie by bolo znemožnené zhabaním veci, alebo b) hodnota veci je v zjavnom nepomere k miere závažnosti prečinu.

Po skúmaní tohto zákonného dôvodu, ktorý by v prípade prítomnosti vylučoval zhabanie predmetnej veci, možno uviesť, že pokiaľ bolo právoplatne rozhodnuté, že odsúdený v predmetnom vozidle pri páchaní trestnej činnosti prevážal cigarety v množstve 24 500 kusov bez platnej kontrolnej známky, a že výška colného dlhu predstavovala sumu 3.330,43 eur, tak odborným vyjadrením B.. C. G. v súlade s vyhláškou MS SR č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku v znení nesk. prepisov, bola stanovená všeobecná hodnota predmetného vozidla /po jeho obhliadke a identifikovaní, na základe jeho technického stavu, amortizácie, doby prevádzky, prejazdených kilometrov i zásahu do konštrukcie a prieskumu trhu v regióne/ hodnotou 12.307,- eur s DPH 20 %. Bolo započítané aj zníženie hodnoty predmetného vozidla v dôsledku predmetného technického zásahu so zohľadnením voči úmernému stavu, dobe prevádzky a odjazdených kilometrov, i koeficientu dopytu trhu. Uvedenému odbornému vyjadreniu nekonkuruje žiadny dôkaz, ktorý by vychádzal z objektívnych postupov a zároveň by poskytoval odborné informácie, ktoré súd potreboval pre svoje rozhodnutie práve od osoby odborne spôsobilej, zároveň nezávislej a nestranej. Treba zohľadniť aj vyjadrenie B.. G., že súčasná hodnota predmetného vozidla poklesla dobou prevádzky, nakoľko v čase jeho zaistenia bolo v prevádzke cca 74 mesiacov a odvtedy uplynulo ďalšia doba, čím nastalo zníženie technickej hodnoty zhruba o 10 %.

Pokiaľ potom porovnáme hodnotu zhabávanej veci k vysokej miere závažnosti predmetného prečinu, ktorá je určovaná prítomnosťou okolnosti podmieňujúcej použitie vyššej trestnej sadzby v podobe škody výraznejšie presahujúcej hranicu väčšej škody /§ 125 ods. 1 Tr. zák. najmenej 2.660,- eur/, spôsobom a okolnosťami prečinu, priamym úmyslom a motívom páchatel'a v podobe jeho ziskuchtivosti, či výraznými následkami prečinu, tak podľa názoru nadriadeného súdu nedošlo k situácii, že by hodnota predmetného vozidla spolu s predmetnými zhabávanými dokladmi, ako dokladmi viazanými výlučne na predmetné vozidlo, bola v zjavnom nepomere k miere závažnosti prečinu.

Nebolo pochybností, že predmetné vozidlo je pritom naďalej spôsobilé jazdy na pozemných komunikáciách, pretože uvedeným zásahom sa nenarušili jeho technické, ani bezpečnostné vlastnosti. Podľa názoru nadriadeného súdu je teda reálne spôsobilé aj k neoprávnenej preprave, dovozu či vývozu tovaru, v ktorých by spočívalo prípadné páchanie trestnej činnosti. Účelovosť vytvoreného úkrytu pritom nadriadený súd hodnotí ako vysokú, pretože predmetný úkryt nebol zistiteľný bežnou obhliadkou. Na druhej strane ale bol urobený nekompetentne a neodborne a bol pri odkrytí spodnej časti kufru viditeľný a zo spodnej časti boli taktiež viditeľné zvary a skrutky. Preto predmetné vozidlo predstavuje vysoké riziko toho, že by mohlo byť opätovne zneužitá na neoprávnený zásah do vyššie uvedeného verejného záujmu.

Nemožno považovať napadnuté uznesenie za nedostatočne odôvodnené a už vôbec nie za arbitrárne. Okresný súd poukázal na zistenia týkajúce sa miery dotknutého záujmu v podobe colného dlhu i všeobecnej hodnoty predmetného vozidla a z obsahu odôvodnenia, aj keď nie ucelene na jednom mieste, vyplynuli aj ďalšie hodnotené skutočnosti týkajúce sa závažnosti prečinu a záverečné hodnotenie všetkých právne významných skutočností pre potreby zhabania veci. Rozpor, ktorý odsúdený videl v konštatovaní okresného súdu a výpovedi svedka B.. G., nie je rozporom, naopak, okresný súd sa práve o takú výpoveď svedka pri tomto závere opiera, keď uzatvára, že predmetné vozidlo malo vytvorený špeciálny priestor na pašovanie cigariet, prípadne aj iného tovaru, aj keď je pravdou, že nešlo o úplne maskované vytvorený priestor.

Nemožno súhlasiť ani s námietkou sťažovateľa, v ktorej namieta, že okresný súd poukazoval na početnosť vstupov predmetného vozidla na územie Slovenskej republiky, pretože ňou okresný súd len konštatoval používanie predmetného vozidla, čo nakoniec bolo potvrdené skutočnosťou, že práve pri takom používaní predmetného upraveného vozidla bolo toto zaistené spolu s nelegálne prepravovanými cigaretami.

Ani námietka o údajnom dovŕšení nápravy odsúdeného, aj s ohľadom na dobu od spáchania predmetného trestného činu, nie je preto právne zásadná, a to vzhľadom na vyššie uvedený účel ochranného opatrenia, ktorým zhabanie vecí je.

Pokiaľ medzi odsúdeným a zúčastnenou osobou boli nejaké zmluvné vzťahy týkajúce sa nakladania s predmetným vozidlom a jeho zhabaním došlo k priamemu zásahu do práva užívania predmetného vozidla, stále je nepochybné, že pri odovzdávaní vozidla zo strany zúčastnenej osoby odsúdenému, tento vedel o skrýši vytvorenej v danom vozidle a o jej určení na prepravu zaistených cigariet, za ktorú chcel získať finančný prospech. Zhabanie vecí tak postihne páchateľa a bude zabezpečený čo najmenší vplyv tejto sankcie na jeho rodinu a blízke osoby.

Preto nadriadený súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia a sťažnosti odsúdeného a zúčastnenej osoby zamietol ako nedôvodné.

Toto rozhodnutie bolo prijaté jednomyseľne.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.